PRITARTA
Mokytojų tarybos 2021-.....-.....
posėdžio protokoliniu nutarimu Nr. .....

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Nemenčinės vaikų darželio
Direktoriaus 2021-09-03 Įsak. Nr. V-68

VILNIAUS R. NEMENČINĖS VAIKŲ DARŽELIO BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Nemenčinės vaikų darželio (toliau – darželis) bendruomenės etikos kodekse (toliau – EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai: žmogiškumas, teisingumas, profesionalumas, atsakomybė, tolerancija, demokratiškumas, partnerystė, solidarumas, - kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.
2. EK padeda suprasti ir spręsti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime ir kurti demokratišką, saugią aplinką.
3. EK papildo bendruomenės narių teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS

SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštaringus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.
Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.
Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.
Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojai į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys , skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.
Bendruomenė – administracijos darbuotojai, pedagogai ir kiti specialistai, techninis personalas ir kiti darbuotojai, kuriuos su įstaiga sieja darbo santykiai.
Ugdytiniai – įstaigą lankantys vaikai.

III SKYRIUS

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1. EK turi nubrėžti tolerancijos ribas bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.
2. Esamiems ir naujai priimtiems bendruomenės nariams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.
3. Skatinti darželio bendruomenės suvokimą, jog etinis aspektas – svarbi bet kurios veiklos dalys, svarbi prielaida didinant visuomenės pasitikėjimą darželio veikla, kuriant jo įvaizdį.
4. Padėti darželio bendruomenei vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas, kuriuose iškyla etinio pobūdžio klausimai.
5. Vienas iš svarbiausių EK tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI (NORMOS)

1. Darželio bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti bendrai priimtus įstaigos veiklos siekius, garbingai atstovauti įstaigą, etiškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.
2. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.
3. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas. Darbo metu neužsiimti pašaliniais asmeniniais darbais.
4. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis švietimo naujovėmis.
5. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, užtikrinti sveiką, psichologiškai ir fiziškai saugią aplinką, užkretančią kelią smurto, prievartos, patyčių apraiškoms.
6. Būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių įsitikinimų ir politinių požiūrių atstovams, nepaisant amžiaus, lyties, negalės, išvaizdos.
7. Darželio darbuotojų etikos pažeidimas:

7.1. ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar kitokioje veikloje;

7.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

7.3. nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos profesinius gebėjimus, asmenines savybes;

7.4. paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir savybės, elgesys, gyvenimo būdas ir pan.) su ugdytiniais, jų tėvais, kitais asmenimis;

7.5. nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su ugdytiniu, jo tėvais. Vaiko asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

7.6. šokiruojanti, neatitinkanti etikos normų darbuotojų apranga (gilios iškirptės, mini sijonai, tamprės ir kt.);

7.7. alkoholinių gėrimų, tabako, narkotinių medžiagų ir kitų visuomenei nepriimtinų žalingų medžiagų vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje;

7.8. atvejai, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį darželio bendruomenės nariui.

8. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

9. Pedagogų ir kitų darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni iš svarbiausių bendruomenės nario etikos principų.

10. Kilus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio, nešališko sprendimo.

11. Suprasti, jog darbuotojo laisvei prieštarauja:

11.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

11.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

11.3. pedagogų, kitų darbuotojų, ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

12. Tausoti ir atsakingai naudoti įstaigos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

Šią nuostatą pažeidžia:

12.1. įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti;

12.2. įstaigos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

13. Visi darželio pedagogai ir kiti darbuotojai, ugdytinių tėvai (globėjai) turi teisę be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdami pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

14. Kiekvienas bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

15. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V SKYRIUS

MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

16. Kiekvienas bendruomenės narys yra laikomas vertybe. Jis yra ne tik darbo atlikėjas, bet ir kūrėjas, įsipareigojęs siekti aukščiausios kokybės. Nuo jo pastangų priklauso bendro darbo rezultatai.

17. Vadovai yra patarėjai, rėmėjai. Jie gerbia bendruomenės narius, įsigilina į jų poziciją, problemas, išklauso jų nuomones ir pasiūlymus. Priima galutinį sprendimą. Neslepia bendruomenei reikšmingos informacijos.

18. Bendruomenė dalyvauja svarbių ugdymo klausimų svarstyme.

19. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, vadovai, pedagogai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Svarbu kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan. Nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti kolegų, tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija.

20. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinimo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

21. Bendruomenės nariai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiant, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimų faktams. Skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą.

22. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų reikalavimas ir jų paėmimas iš tėvų ar kitų asmenų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

23. Neleistinas asmeninio pobūdžio informacijos reikalavimas iš darželio darbuotojų ir ugdytinių šeimų.

24. Neleistinas konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos ugdytiniui arba numatomos žalos kitiems).

25. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informaciją apie vaiką be jo tėvų (globėjų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą, publikuoti nuotraukas ar talpinti video medžiagą internetinėje erdvėje.

26. Nepakenkti įstaigos reputacijai ir bendriesiems interesams, vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie įstaigos keliamų tikslų įgyvendinimo.

27. Skleisti pozityviąją darbo patirtį, dalytis ja su kolegomis ir perteikti ugdytiniams. Neatlikti veiksmų, kuriais daromas spaudimas kolegai, ugdytiniams arba jų šeimoms, siekiant nepelnyto įvertinimo, sau palankių sprendimų arba norint nuslėpti nesąžiningus veiksmus. Objektyviai vertinti įstaigos bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.

28. Ne darbo metu elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio taisykles.

29. Ginčytinas problemas ir konfliktines situacijas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus konflikto , pirmiausia kreiptis į įstaigos administraciją arba etikos komisiją.

VI SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

30. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o neįpareigojimas.

31. Darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.

32. EK vykdymo priežiūrą atlieka etikos komisija.

33. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu. Jos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Etikos kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami darželio direktoriaus įsakymu.

35. EK skelbiamas viešai įstaigos internetinėje svetainėje.

36. Su EK visi darbuotojai susipažįsta pasirašytinai.

37. Kiekvienas įstaigos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.
